

Terézváros

Megjelenik havonta kétszer • 2025. NOVEMBER 19.

Közéleti, kulturális és életmódmagazin

HALADÁS A HUNYADIN

Benéztünk a felújítás
alatt álló piacra

TELEFONPALOTA A VÁROS KÖZEPÉN

Százéves fotók mai valósága
a Nagymező utcában

Aki másokért marad ébren

Bényi Árpád negyedszázada rója
az utcákat polgárőrként

Terézváros

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7967-es számon
 Gyórfy Máté alpolgármester 9. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–17.00, előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Kocsis-Cake Olivio alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös utca 3.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 342-0905/2451-es számon.
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 342-0905/2106-os számon
 dr. Mogorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület		Előzetesen egyeztetett időpontban és helyen. Telefonszám: 06 (30) 751-8925
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00, előzetes egyeztetés a 06 (30) 608-3687-es számon
 Bokodi Ádám 3. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első hétfőjén 17.00, telefonos egyeztetés szükséges: 06 (70) 791-7098
 Nagy Gellért 4. sz. egyéni választókerület	E10 (Eötvös u. 10.)	Minden hónap utolsó csütörtök, 15.00–17.00, telefonszám: 06 (20) 231-1666
 Miyazaki Jun 5. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, előzetes időpont-egyeztetés: 06 (70) 385-9202
 Csontos Gyöngyi 6. sz. egyéni választókerület	Eco-office közösségi iroda, 1064 Izabella u. 68/B	Minden hónap 3. szerda 16.00–17.00, telefonos bejelentkezés: 06 (30) 422-1252
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, telefon: 06 (70) 476-3792
 Kocsis Eszter Tilda 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó csütörtök 17.00, telefonos egyeztetés szükséges: 06 (70) 430-7396
 Lázi András 10. sz. egyéni választókerület		Előzetesen egyeztetett időpontban és helyen. Telefonszám: 06 (30) 305-9332

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Bálint György	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Csütörtök 17.00–19.00, vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (70) 314-5888-as számon
 Hegedűs Hanna		
 Lindmayer Viktor	Fidesz-frakcióiroda Jókai u. 12., fe.	Minden szerdán 16.00–18.00 óra, előzetes egyeztetés alapján: 06 (20) 994-8402
 Oláh János	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap második keddje, délelőtt 10 óra, előzetes egyeztetés szükséges a 06 (70) 430-7530-as számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a 06 (30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.	
---	---	--

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Miyazaki Jun alelnök,
Bokodi Ádám, Csontos Györgyi, Lindmayer Viktor,
Fenyves Dávid György, Sajószegi Péter, Somodi Réka,
Takács Gergely, dr. Varró Gáborné, Vince Dániel

Környezetvédelmi és településképi bizottság

Heltai László elnök, Oláh János alelnök, Bokodi Ádám,
Budai Orsolya, Gáspár Tamás, Gergely Kristóf,
Hegedűs Hanna, Latabár Endre,
Miyazaki Jun, Sajószegi Péter, Simon Zoltán

Városgazdálkodási és pénzügyi bizottság

Nagy Gellért elnök, Kocsis Eszter Tilda alelnök, Bokodi Ádám,
Csontos Gyöngyi, Heltai László, Kecskés Balázs, Lázi András,
dr. Molnár Gergely Pál, Négyesi Péter, Oláh János,
Semeredy Péter László, Szász Károly, Vaczó Dóra

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

Cím: 1067 Budapest, Eötvös utca 3.

Központi telefonszámok: 06 (1) 342-0905, 06 (1) 342-0906,
06 (1) 342-0907, 06 (1) 342-0908, 06 (1) 342-0909.

Ingyenes zöldszám: +36 (80) 201-138

Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., telefon: 06 (1) 351-8939
Hétfő 8.00–18.00, kedd 8.00–16.00, szerda 8.00–16.30,
csütörtök 8.00–16.00, péntek 8.00–13.30

Önkormányzati cégek, intézmények

Terézvárosi Városgondnokság Nonprofit Kft.

Vezető: Tőreki Milán, 06 (1) 332-3962

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Igazgató: Rókay Attila
1067 Hunyadi tér 4., 06 (20) 504 2458, rokay.attila@tvrt.hu

Terézvárosi Család- és Gyermekeklési Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 06 (1) 344-6060

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengeri utca 25., 06 (1) 321-2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
1065 Budapest, Podmaniczky u. 18., 06 (1) 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 06 (1) 413-6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

06 (80) 466-466
Terézvárosi Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.
Vezető: Pleszel András
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 06 (1) 301-6700

Terézvárosi Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata

FELELŐS SZERKESZTŐ: Csepregi Botond

A LAP MUNKATÁRSAI: Csejtei Orsolya, Gajdács Emese,
Mészáros Gabriella

TÖRDELÉS: EMU Stúdió FOTÓ: Képszerkesztőség Kft.

SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1067 Budapest, Eötvös utca 3.

E-MAIL: sajto@terezvaros.hu

NYOMDAI ELŐÁLLÍTÁS: Mediaworks Hungary Zrt.

1225 Budapest, Campona utca 1. Harbor Park, DC 10 ép.

FELELŐS VEZETŐ: Horváth Gábor nyomdaigazgató

TERJESZTÉS: Terézvárosi Nonprofit Kft. A HIRDETÉSEK

FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN: 06 (1) 342-0905, 2451-es

mellék, sajto@terezvaros.hu APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:

apro@terezvaros.hu, 06 (1) 342-0905, 4036-os mellék

Jogszerű volt az airbnb-zés betiltása a VI. kerületben

Elhárult az utolsó jogi akadály is az Airbnb-tiltás elől, vagyis január elsejétől nem lesz lehetőség Terézvárosban a rövid távú lakáskiadásra.

„Győztünk a Kúrián. A Kúria ma kimondta: Terézváros Airbnb-rendelete nem törvényellenes. A bíróság a Kormányhivatal indítványát elutasította, vagyis a rövid távú lakáskiadás tilalma jogszerű, a rendelet 2026. január 1-jén hatályba léphet. A Kúria a rendeletnek az Alaptörvénnyel való összhangját is vizsgálta, és megállapította, hogy a lakók nyugalma védelme érdekében arányos a beavatkozás, nem csorbitjuk Alaptörvénybe ütközően a vállalkozás szabadságát” – írta november 11-i Facebook-posztjában Soproni Tamás polgármester. Szavai arra utalnak, hogy a Kúria – ebben az esetben közigazgatási bíróságként el eljárva – nem adott igazat a terézvárosi Airbnb-rendeletet megtámadó Fővárosi Kormányhivatalnak. A döntés azt jelenti, hogy elhárult a jogi akadály az elől, hogy az önkormányzat rendelete 2026. január elsején életbe lépjen, és megszűnjön Terézvárosban az úgynevezett airbnb-zés.

Ahogy arról beszámoltunk, a terézvárosi önkormányzat 2024 őszén ügyszavazáson kérdezte meg az itt élőket a rövid távú lakáskiadás jövőjéről. A terézvárosiak többsége a betiltás mellett döntött a két hétig zajló, online és a személyes szavazást kombináló voksoláson. A kérdésben komoly társadalmi vita bontakozott ki – az önkormányzat mindkét lehetőség (engedélyezés, illetve betiltás) mellett érveket sorakoztatott fel egy ki-

adványban, amely minden kerületi háztartásba eljutott; a Terézváros magazin hosszú összeállításban járta körbe a kérdést; az önkormányzat nyílt fórumot szervezett az érvek ütköztetésére; az országos sajtó számos cikket, elemzést, interjút közölt a tárgyban. Ezt követően a képviselő-testület – élve a törvény adta lehetőséggel – 2024 októberében rendeletben tiltotta meg a rövid távú lakáskiadást. Technikailag az erre ad lehetőséget –, hogy az önkormányzat nulla napban szabta meg a kiadható napok számát a VI. kerületi magán- és egyéb szálláshelyek esetében. A rendelet – mint minden hatályos jogszabály – megtámadható az Alkotmánybíróságon, de erre csak a hatálybalépését követően lesz lehetőség.

A tilalom életbelépésével az önkormányzat teendői nem érnek véget, sőt. Várható, hogy a jelenleg nyilvántartott 654 egyéb és 1691 magánszálláshely többsége jogkövető magatartást tanúsít, de a jogszabály betartatása hatósági feladat, ezt a polgármesteri hivatal Kereskedelmi Osztálya végzi majd. Ebben segítségére lesznek lakossági bejelentések, de szűrni fogják a szálláshely-közvetítő oldalakon közzétett hirdetéseket is, mindezek alapján derítik majd fel a szabálytalanul tovább működő szálláshelyeket. De a kereskedelmi hatóság azokon a szálláshelyeken, amelyek megszűnését az üzemeltető nem jelenti be, előzetes értesítés mellett helyszíni szemlét is tarthat. (A rendelet hatálybalépésével automatikusan nem szűnik meg a szálláshely, ehhez bejelentést kell tennie az üzemeltetőnek.)

CSB

Életkép a tavalyi Airbnb-szavazásról

Címlapon Bényi Árpád, aki több mint huszonöt éve szolgál polgárőrként Terézvárosban, a felvétel 2025. november 11-én készült, fotó: Ancsin Gábor/Képszerkesztőség

A Terézváros magazin következő száma december 3-án jelenik meg.

Amennyiben kérdése van a magazinnal kapcsolatban vagy Terézvárossal kapcsolatos témát ajánlana, egyeztessen személyes fogadóórát a lap főszerkesztőjével a 06 (20) 931-2156-os telefonszámon.

Elég sok helyen át lehet kukucskálni az épület falain

Haladás a Hunyadin

Az év eleje óta zajlik a Hunyadi téri vásárcsarnok teljes belső felújítása, és ismét alkalmunk nyílt benézni az építkezésre. Az épületből mostanra teljesen eltűntek az elmúlt évtizedek hozzátoldásai, már látszik a letisztított szerkezet, amelyre a felújítás elemei kerülnek. A tervek szerint 2027 elején nemcsak egy újjászületett vásárcsarnokot „kapnak vissza” a terézvárosiak, hanem egy közösségi térrel is gazdagodnak, amelyik a mostaninál sokkal szervezettebb része lehet a környezetének.

A háttérben a csarnok Szófia utcai homlokzata, amit több helyen megnyitnak

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/KÉPSZERKEZTŐSÉG

Csepregi Botond

A nyolcvanas éveket idéző pavilonok, illetve a felújítás látványtervein szereplő belső helyett egyelőre egy köztes állapotot láthatunk a Hunyadi téri csarnokban a november közepén tartott bejáráson: a szerkezetig lecsupaszított épületet. Miután nyár elején elkészült a téren az ideiglenes piac, a kivitelezők elkezdték a munkát az épületen belül, amelynek az első lépése a korábbi hozzáépítések elbontása, illetve a tartószerkezetek feltáró bontása volt. Most már jól látható a majdnem százharminc éves épület szerkezete, a román kori templomokat idéző „háromhajós” kialakítása.

Kibontakozott a csarnok

Eltűntek a belsőből azok a „kockák”, amelyeket a hetvenes években a két utcai homlokzaton kialakított áruházak miatt építettek be. Azóta látható a csarnok teljes belső homlokzata, felül a bontás közben is impozáns „háromszögekkel”, azaz timpanonokkal, amelyeket a tervező Czigler Győző álmódott oda. Így belátni a Hunyadi téri korábbi üzletekbe, mint ahogy az Eötvös utca felé eső, legutóbb irodaként használt helyiségekbe is. Csupaszon állnak a nagy tartóoszlopok is, amelyek alsó részét az évtizedek során nemcsak az idő vasfoga, ha-

nem a fertőtlenítésre használt klórtartalmú szerek is kikezdték. Ezen szerkezetek vizsgálata jelenleg is folyamatban van. Egyes helyeken már látszik a pince boltozata: az épület padlóját teljesen visszabontják, hogy teljesen új borítást fektessenek le rá.

Ezt a padlót hamarosan elkezdik megcsinálni, mert arra fogják felépíteni azt az állványzatot, amelyről a tetőszerkezet felújítását és a tető cseréjét végzik majd. Talán sokan emlékeznek arra az „állványerdőre”, ami a Nyugati pályaudvaron volt látható legutóbbi renoválása idején – a Hunyadiban is hasonló megoldással dolgoznak majd a kivitelezők.

A daru „lábánál”

A korábbi pavilonok, építmények bontása nemcsak egy ideiglenes állapotot eredményez, ugyanis a csarnok középső részére a felújítás után nem állandó felépítmények, hanem eltolható, mobil asztalok kerülnek. Ennek köszönhetően közösségi térként, rendezvényhelyszínként is üzemelhet a piac. Megépül a Czigler Győző 1897-es terveiben is szereplő karzat, emellett felújítják az eredeti műemlék kioszkokat, az árusítóhelyek pedig a képeken jól látható tartóoszlopok vonalába kerülnek.

Azt is megnézhetjük, hogyan néz ki a csarnokot kiszolgáló óriásdaru „belülről”, vagyis az épület területéről. A hatalmas szerkezet alátámasztását a pincszinten alakították ki, és láthattuk azokat az ellensúlyokat is, amelyek a szerkezet stabilitását biztosítják. A darut szeptember elején állították fel, és a bontási törmelék, valamint az építőanyagok mozgatását végzi. A vásárcsarnok felújítása ugyan csak részben érinti az Eötvös utca, illetve a Hunyadi tér felé eső fejépületeket (csak a földszinti üzlethelyiségek képezik a részét), azért itt is látványos munka folyik: a két lépcsőházba egy-egy liftet építenek be, amelyek alapozása már megkezdődött.

Jobban fog illeszkedni

A tervek szerint 2027 elejéig tartó felújítás után nem csak egy modern piacot kapnak vissza a terézvárosiak. A Hunyadi az ediginél sokkal jobban illeszkedik majd a környezetébe annak köszönhetően, hogy a Szófia utcai homlokzatot több ponton is megnyitják, így közvetlenebb lesz a kapcsolat a csarnok és az utca között. A Terézváros 2030 programban pedig megújul a Szófia utca Teréz körút és Csengery utca közötti szakasza, illetve az Eötvös utca is.

Az 1897-ben átadott Hunyadi téri vásárcsarnokot a megnyitása óta nem újították fel belül teljeskörűen. Igaz, a második vi-

A tartóoszlopok alsó felét a fertőtlenítésre használt klórtartalmú szerek is megkezdték

A toronydaru a csarnok oldala és a szomszédos házak közötti hosszúkás udvarba élődik

Már alapozzák a liftaknát a Hunyadi téri fejépület lépcsőházában

lágaháború után egyre romló állagú épület teljes rekonstrukcióját már a 80-as években is ígérte a helyi tanács, a 90-es és a 2000-es években inkább az eladás és a funkcióváltás merült fel az önkormányzat részéről. 2019 őszére végül legalább a külső homlokzat újjászületett, majd a 2019-ben felállt új önkormányzati vezetés racionalizálta a felújítási projektet, a végleges terveket a mű-

emlék épületek rekonstrukciójáért végzett tevékenységéért Budapestért díjjal is kitüntetett Archikon építészroda készítette. A 2025 elején lezárult közbeszerzés eredményeként a csarnokot nettó 2,96 milliárd forintért a Magyar Építő Zrt. és az Épkar Zrt. konzorciuma újítja fel teljes mértékben önkormányzati forrásból, a munkákat pedig a Terézvárosi Vagyongkezelő Zrt. koordinálja.

Egyes helyeken már kilátszik a pince boltozata is

A piac fölé magasodó toronydaru tövéénél jártunk

ADVENT TERÉZVÁROSBAN

November 30-án 17 órára téged is szeretettel várunk az első adventi gyertya meggyújtására a Hunyadi térre.

Köszöntőt mond Soproni Tamás polgármester és Horváth Zoltán kanonok, esperes.
Az advent kezdetét a Bajza utcai Általános Iskola kamarakórusának műsora köszönti.

Verseljenek velünk – idén karácsonykor is!

Akárcsak az elmúlt években, ezúttal is rövid lírai költeményeket, prózaverseket vár a kerületben élőktől és az itt dolgozóktól a Terézváros magazin. A szerkesztőséghez eljuttatott alkotásokból válogatást közlünk a december közepi ünnepi számunkban. Formai megkötés nincs, de kifejezetten a karácsonyról, az adventről vagy az ünnepekről szóló műveket várunk. A címmel, névvel és elérhetőséggel ellátott verseiket elküldhetik e-mailen a csepregi.botond@terezvaros.hu címre vagy leadhatják személyesen a polgármesteri hivatal (1067 Eötvös u. 3.) recepcióján munkaidőben.

Terjedelem: maximum 2000 karakter (szóközökkel)

Beküldési határidő: december 8. (hétfő), 16 óra

Jelentkezzen szavazatszámlálónak!

Már folyik a 2026. tavaszi országgyűlési választások szavazatszámláló bizottságainak toborzása. Ezek a bizottságok a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, és mint ilyenek, a választás lebonyolítását végzik. Megállapítják a választási eredményt, biztosítják a választások tisztaságát, sőt szükség esetén a feladatuk a választás törvényes rendjének helyreállítása. Az eddig működő szavazatszámláló bizottságok választott tagjainak a megbízatása lejár, új tagok és pótagok megválasztására van szükség.

Ahhoz, hogy valaki a Terézvárosban felálló 31 szavazatszámláló bizottság egyikének tagja legyen, a következők szükségesek:

- állandó lakóhely a VI. kerületben,
- a jelentkező szerepel a központi névjegyzékben, az országgyűlési képviselők választásán jelöltként indulni jogosult választópolgár,
- nem tagja a választókerületben jelöltet állító szervezetnek,
- nem hozzátartozója a választókerületben jelöltként induló személynek.

Díjazás:

- a szavazatszámlálási bizottsági tag tiszteletdíja 80 000 Ft,
- a választás napján biztosított a bizottsági tagok étkezése.

Jelentkezés:

- a jelentkezési lap letölthető a terezvaros.hu/onkormanyzat/valasztasok/2026 oldalról,
- a jelentkezési lap leadható:
 - **e-mailben:** szervezes@terezvaros.hu,
 - **postai úton:** Helyi Választási Iroda, 1067 Budapest, Eötvös u. 3.,
 - **személyesen:** Terézvárosi Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálat 1067 Budapest, Eötvös u. 4.

Kérdés esetén:

keresse a Szervezési Főosztályt, telefon: 06 (1) 815-2112, 06 (1) 815-2178, 06 (1) 815-2202, e-mail-cím: szervezes@terezvaros.hu.

Az oldalt összeállította: Csepregi Botond

ÉLMÉNYT ADUNK KARÁCSONYRA

Színház- és koncertjegyeket ajándékozunk a terézvárosiaknak karácsonyra. A jegyek december 1-től igényelhetők az Eötvös10 jegypénztárában. Az alábbi előadásokat kínáljuk ingyenes belépési lehetőséggel:

Felnőtteknek: Kovács Kati adventi koncertje

2025. december 21., vasárnap 16.00 óra, Eötvös10

Családoknak: Fővárosi Nagycirkusz: Holle anyó

Időpontok:

- 2025.12. 21., vasárnap 15.00
- 2025.12. 28., vasárnap 11.00
- 2025.12. 27., szombat 11.00
- 2025.12.30., kedd 15.00

A díjtalan belépésre jogosító regisztrációs lapok december 1-jén 9.00 és 17.30 óra között, a további napokon a pénztár nyitvatartási idejében igényelhetők kizárólag személyesen, terézvárosi lakcímkártya bemutatásával az Eötvös10 Művelődési Ház (VI., Eötvös utca 10.) recepcióján. A férőhelyek korlátozott számúak.

„A szociális háló fontosabb, mint valaha”

Díjakkal, virágokkal és zenével köszönték meg Terézváros szociális dolgozóinak áldozatos munkáját az Eötvös10-ben megtartott önkormányzati ünnepségen.

Az idén is az Eötvös10 adott otthont a november 12-i szociális munka napja alkalmából rendezett ünnepségnek. Terézváros önkormányzata köszöni meg ekképpen a szociális ágazatban dolgozók pótolhatatlan munkáját. Ilyenkor a kerületi fenntartásban működő intézmények: a Terézvárosi Egyesített Bölcsődék (TEB), a Terézvárosi Gondozó Szolgálat (Tegosz), a Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (Terézéno), a Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ (TCSGYK), valamint a polgármesteri hivatal Humánszolgáltatási Főosztályának munkatársai kerülnek reflektorfénybe.

Az ünnepséget megnyitó Kocsis-Cake Olivio alpolgármester beszédében arról szólt, hogy sok tényező befolyásolja, mennyire jó egy kerületben élni – például az utcák tisztasága, a közbiztonság –, de ezek szerint „csak számok és tárgyak”. A valódi értéket az emberek adják: a jó önkormányzat emberközpontú és szociálisan érzékeny, hangsúlyozta az alpolgármester. Ma Magyarországon a szociális háló fontosabb, mint valaha, hiszen „szó szerint

Teljesen megtelik ilyenkor az E10 színházterne

életek függhetnek tőle”. Az önkormányzat sokak számára az utolsó menedék, amikor már senki más nem tud segíteni. A szociális munka napján azok előtt tisztelgünk, akik ezt az emberséges rendszert működtetik. Kocsis-Cake Olivio úgy fogalmazott: Terézváros szerencsés közösség, mert „vannak ilyen embereink – nem is kevesen. Az egész kerület nevében köszönjük a munkájukat.”

Az ünnepségen átadták a kerület legmagasabb szakmai elismerését, a Terézváros Szociális Segítője emlékérmét, amelyet az idén Németh Éva, a Terézvárosi Egyesített Bölcsődék Szondi utcai bölcsődéjének vezetője kapott négy évtizedes elhivatott munkájáért. Emellett öt szakember részesült Az Év Szociális és Gyermekvédelmi Dolgozója polgármesteri elismerésben: Tóth-Szabó

Klaudia, a Terézéno konyhai dolgozója, Veszsné Mándi Tünde, a TCSGYK szociális asszisztense, Majdán-Beke Kitti Éva, a Tegosz szociális szakgondozója, Szauerné Retzer Edina, a 4. számú bölcsőde csecsemő- és kisgyermeknevelője, valamint Molnár Renáta, a polgármesteri hivatal humánszolgáltatási főosztályának köztisztviselője.

A díjeső után a Kárász Eszter Trió (Kárász Eszter ének, Veér Csongor hegedű, Bata István gitár) Edith Piaf sanzonjaiból összeállított koncertje töltötte meg párizsi hangulattal az Eötvös10 színpadát. A programot hagyományosan kötetlen állófogadás zárta, ahol a díjazottak, a kollégáik és a szervezők ezúttal is finom falatok mellett beszélgethettek, ünnepelhettek együtt.

Gajdács Emese

FOTÓK: RANKI DANIEL/KÉPSZERKESZTŐSÉG

TERÉZVÁROS SZOCIÁLIS SEGÍTŐJE 2025

Németh Éva bölcsődevezető

Negyven éve dolgozik a terézvárosi gyermekekért, és nyugdíjba készüléssel a Szondi utcai bölcsőde vezetője mögött egy odaadással teli pálya áll. Öten voltak testvérek, mindig szerette a kisgyerekeket, és azért ment egészségügyi szakközépiskolába, mert szülészni szeretett volna lenni. Akkoriban az a pálya nagyon telített volt, így inkább a kisgyermeknevelői szakma felé vette az irányt. Tanárai döbrentették rá, hogy jó úton jár, de vezetői, munkatársai is sokat segítettek, mintát nyújtottak számára. Pályáját a Kmetty György utcai csecsemőotthonban kezdte, majd harminc évig a terézvárosi bölcsődék munkatársa volt. A Dózsa György úti intézményben kisgyermeknevelőként indult, két év múlva már vezetőhelyettségé avanszált, 2011-től pedig a Szondi utcai bölcsőde vezetője lett.

Munkájában mindig az emberséget tartotta legfontosabbnak, hogy a gyerekek és a szülők is biztonságban érezzék magukat mellette. „A bizalom a legnagyobb kincs” – vallja. Ezért minden nap úgy dolgozott, hogy a szülők tudják: rá bármikor számíthatnak. Szívesen adott tanácsot, hogy miként játsszanak otthon, hogyan segítsék gyermekük fejlődését. Volt, aki azt mondta róla: „Éva olyan, mintha az anyukám lenne.” Munka mellett diplomát szerzett, hogy még jobban segíthesse a kicsiket – különösen azokat, akik nehezebb körülmények között élnek vagy sajátos nevelési igényűek.

GE

Nyugdíjas vakvezető lett Terézváros legcukibb kutyája

Segítőtől lett segített az a terézvárosi kutya, amelyik az idei kerületi állatok világnapja programon kedves elismerésben részesült.

A VI. kerület egyik társasházának negyedik emeletén él gazdáival Kökény, a most hét-éves labrador, akinek a története egyszerre szívszorító és felemelő. Mint annyi fajta-társa, ő is segítőként kezdte pályafutását: a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének (VGYKE) kiképzőközpontjában sajátította el mindazt a tudást, amivel emberek mindennapjait tehetné könnyebbé.

Három és fél éven át dolgozott látássérült gazdája mellett, amikor a sors közbeszólt. „Retinaleválása lett, amitől megvakult, ezért nem dolgozhatott tovább – meséli Lehotzky Márta, aki férjével, Jelen Jánossal együtt lett Kökény új gazdája. – Régóta szerettünk volna kutyát, mindenképp az örökbefogadás mellett voltunk, és szerettünk volna egy segítő-kutyát magunkhoz venni. Felvettük a kapcsolatot a VGYKE kiképzőivel, akik bemutattak minket Kökénynek. Csodás munkát végeznek a csepeli telepen, ahová önkénteseket is várnak, mert például a kölyöknevelésben is szükségük van segítségre.”

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

A lakhelyük környéken sokan ismerik, szeretik Kökényt, aki időközben valamennyit visszanyert a látásából. A labdát néha nehezen találja meg, de remek szimata mindig nyomra vezeti, a boldog nyargalás közben pedig senki nem mondaná meg, hogy egy majdnem vak négylábú szaladgál előttük. Márta és János sokat foglalkozik ked-

vencükkel, naponta négyszer viszik ki sétálni, rendszeresen járnak kutyafuttatóba, sőt részt vettek Kökénnyel a helyi önkormányzat által szervezett engedelmisségi tanfolyamon is. Az októberi állatok világnapi eseményen vették át a legcukibb kutyának járó serleget, amit a résztvevők döntése alapján ítéltek oda. Ő a bizonyíték arra, hogy a zsúfolt, belvárosi környezetben is lehet boldog egy négylábú, ha szerető, gondoskodó gazdák veszik körül.

Gajdács Emese

HIRDETÉS

Terézvárosi lakos?
Akkor ez Önnek szól!

Victofon

Gyakran nehézséget okoz a beszélgetések követése?

» Jelentkezzen most ingyenes, fájdalommentes hallásszűrésünkre!

2025. november 1-jétől
6. kerületi lakosok számára
önkormányzati támogatás
hallókészülék vásárlásához!

BEJELENTKEZÉS: +36 30 311 4123
1068 BUDAPEST, SZONDI U. 98/A

Képezd magad ezermesternek!

A tavalyi közösségi költségvetés egyik ötlete volt a közösségi javítóműhely – ahol mindenki segítséggel, de saját maga javíthatná a háztartási eszközeit, a ruháit az újrahasznosítás jegyében. Most ezt a „műfajt” lehet kipróbálni: a Teleki téri Repair Café közösségi szereldéje **november 29-én** Terézvárosba, az Eötvös10-be költözik. Varrónő és műszerész szakember segít majd az érdeklődőknek a fogások elsajátításában, és lehetőség lesz belelesni a horgolás és a forrasztás alapjaiba is.

Tudnivalók:

- » a részvétel terézvárosiaknak ingyenes, de regisztrálni kell a fenntarthatosag@terezvaros.hu címen a választott tevékenység megnevezésével;
- » a választható tevékenységek:
 - » kisebb szakadások javítása ruhákon,
 - » ruhaszűkítés,
 - » nadrárgelhajtás,
 - » elektronikai kisgépek javítása,
 - » horgolás,
 - » forrasztás;
- » a válasz-e-mail tartalmazza majd a **pontos időpontot** – 15 és 19 óra között;
- » **helyszín:** Eötvös10, 202-es terem.

(csb)

„Újra vannak álmaim, reményeim”

Kata látássérült, és a munkaerőpiac beskatulyázta alkalmazhatatlannak. Úgy tűnt, hogy sehol sincs számára hely, ám a Terézvárosi Városgondnokságnál mégis teremtetek neki. Így vezethet ki minket „mélységeinkből magasságainkba” az elfogadás és a hasznos tevékenykedés.

Mészáros Gabriella

Mindennapi berendezkedésünk még mindig sok hiányt szenved a fogyatékkal élő alapvető igényei szempontjából. „A társadalom nincs felkészülve ránk” – mondta Kundra Kata, aki ezt épp egy álláskereső során tapasztalta meg. Évtizedekig rehabilitációs cégek alkalmazták, de gyakran rossz bánásmódban részesült, ezért váltani akart. Először az ismert portálokon keresztül keresett magának megfelelő állást, de amint a vaksága szóba került, mindenhol udvariasan vagy éppen csúnyán visszautasították. Szerencsére a párja akkoriban csatlakozott a Terézvárosi Városgondnokság Nonprofit Kft.-hez (amelynek az eddigi neve épp Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. volt), és megkérdezte Tőreki Milán ügyvezetőt, hogy volna-e ott Katának megfelelő munkakör.

Nem volt, de lett. A feladatköre eddig nem létezett, kifejezetten személyre szabottan neki találták ki a kerület köztisztaságáért, közterületeiért és parkjaiért felelős cégnél. „Ez egy olyan önkormányzat, ahol mindenkinek megvan a helye, és az a küldetésünk, hogy ezt meg is találjuk. Aki dolgozni akar és változtatni a sorsán, annak erre van lehetősége Terézvárosban” – magyarázta Tőreki Milán. Kata egyik feladatát pedig úgy találták meg, hogy a cégnél meg kellett oldani az irattározás szabályai szerinti megsemmisítést. Ez lett az egyik fontos kötelezettsége.

Társa is akadt

Szorgos kezeivel épp az iratmegsemmisítőt „etette”, amikor benézünk hozzá. Mellette pihent labradorja, Dióda, becenevén Dió. Miközben Kata dolgozik, addig kutyusa szolgálaton kívül van, pihen a közelében,

Katára és Diódára mindenki figyel a városgondnokságnál

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/KEPSZERKESZTŐSÉG

Kundra Kata úgy érzi, hogy elfogadták, és egyenrangú félnek tekintik a munkatársai

esetleg néha kunyerál egy-két jutalomfalatot. Viszont amint Kata végez a napi kötelességeivel, és a hám újra rákerül hűséses vakvezetőjére, számára indul a „munkaidő”. Ekkor már nem lehet pátolgatni, mert komoly feladatot végez. A kollégáknak is meg kellett tanulniuk, hogy hiába az aranyos külső, Dió ilyenkor küldetésen van.

Szinte családtagként kezelik őket a városgondnokságnál: a lomtalanítás idején például autóval vitték őket haza, hiszen ekkor számukra veszélyes akadályok kerültek ki az utcákra. Akkor is munkatársak segítették ki egy fuvarral Katát, amikor Dióért ment a hajnali miskolci vonathoz. Ugyanis tökéletes társát a Bükk lábánál található Baráthegyi Vakvezető Kutya Iskolában képezték ki, kifejezetten számára kiválasztva. Szeptember óta partnerek az életben, és Kata szerint még meg kell tanulniuk, hogy megértsék egymás nyelvét. Úgy gondolja, hogy nehéz, de jó döntés volt az első kutyája elvesztése után újra közelebb kerülni egy négylábú baráthoz. „Kitágítja nekem a vi-

lágot. Könnyebb a közlekedés, a kutyafuttatóban kapcsolatokat tudok építeni, a szívem egyik legnagyobb boldogsága.”

Álmok és remények

A közvetlen munkatársával is megtalálta a közös ritmust, Tündi a napi feladatok meghatározásában és elvégzésében ad támpontokat a számára. Iratmegsemmisítésen kívül Kata a kertészek által használt zsákokat is hajtogatja, előkészíti. „Nagyon hálás vagyok, hogy itt lehetek, a kollégáim elfogadtak, mindenki egyenrangú félnek tekint. Újra a társadalom hasznos tagjának érzem magam” – mosolygott. Bevallása szerint párjával, Zolival egymást húzzák fel, „mélységeinkből magasságainkba”. Úgy érzi, hogy jelenlegi munkája és szeretett Diója adott ehhez az emelkedéshez két elengedhetetlen lökést.

Kikerülhetetlenül szóba kerültek Kata életének viszontagságai is, amelyekről nyíltan, de tömören beszélt, hiszen most már arra fókuszálnak, hogy felemelkedőben van. „Nem haragudhatok, csak szerethetek. Tudom, mi a szegénység, az éhezés, ezért én minden munkát szeretek. Megtisztelő, hogy itt lehetek, most újra vannak álmaim, reményeim. Szeretnék majd egy önkormányzati lakást, és hogy egyszer kijussak Rómába. Volt egy régi olasz sorozat, egy szappanopera, a Borostyán. Egy butikos hölgyről szólt, és én is szeretném azt megtapasztalni, hogy milyen ott a levegő. Belépni és végigsétálni egy butikon, egy kicsit beleélni magam a történetbe.”

„Rengeteget változtak a körülményeink, a felszerelésünk is: jelenleg az önkormányzat támogatásának köszönhetően saját irodánk van”

Aki másokért marad ébren

Terézváros utcáin gyakran találkozhatunk a sárga mellényes, kék egyenruhás, minden gyanús jelre figyelő polgárőrökkel. Sokan talán nem is tudják, mennyi önkéntes munkát, éjszakai járőrözést és felelősségvállalást követel ez a tevékenység. A helyi csoport vezetőjével, Bényi Árpáddal – aki már több mint huszonöt éve szolgálja a közösséget – beszélgettünk elhivatottságról, emlékezetes esetekről és arról, hogyan változott meg a közbiztonság negyedszázad alatt.

Gajdács Emese

Mi vitte először az önkéntes segítők közé?

Én 1999-ben lettem polgárőr, akkoriban a sajtóban olvastam, a híradásokból hallottam arról, hogy vannak önkéntes csoportok, amelyek főként a saját lakókörnyezetükben akarnak tenni a közbiztonságért. Tetszett, hogy ez egy teljesen alulról szerveződő állampolgári kezdeményezés. Szóltam ismerősöknek, szomszédoknak, és az akkori VI–VII. kerületi polgárőr csoportba

léptem be, hiszen 1993-tól már Terézvárosban vállalkoztam és itt is laktam. Mindent egybevetve közel harminc évet dolgoztam a Terézvárosban, egyértelmű volt, hogy itt fogok polgárörködni.

Önkénteskedni sokféleképpen lehet, mi vonzotta a polgárőrségben?

Mindig is érdekelt, hogy mi van a hírek mögött. Kíváncsi voltam rá, mi történik egy-egy bűnügy helyszínén, hogyan dolgoznak élesben a rendőrök. Szerettem volna jobban belelátni az eseményekbe, megismerni az egyenruhások munkáját. Emellett pedig tenni is akartam valamit a környezetemért – és az adrenalin is jól jött, szerettem az izgalmakat.

A rendőrök közé nem akart beállni?

Rendőrnek azért nem jelentkeztem, mert már kamaszként eldöntöttem, hogy vállalkozó leszek, és annak ellenére ez vonzott, hogy az egész családom pedagógus. Sokáig dolgoztam a turizmusban és ingatlanközvetítőként, most pedig társasházkezeléssel foglalkozom, és nagyon szeretem a hivatásomat. Bár jelenleg nem itt élek, évtizedek kötnek Terézvároshoz, az otthonomnak tekintem, ezért boldogan vezetem a kerületi polgárőrséget.

Megkapta a polgárőrségtől, amire vágyott? Sikerült belátni a nyomozások kulisszái mögé?

Igen, és elég gyorsan bekerültem a mély vízbe. Az első komoly ügy, amelyben hatósági tanúként részt vettem, a nagy nyilvánosságot kapott móri bankrablás volt. Budapesti tanúkihallgatásokra hívtak be a rendőrök, akiket a polgárőri munkából fakadóan már ismertem: szembesítéseken vehettem részt, közvetlen közelből tapasztalhattam meg a rutinos sztárnyomozók módszereit, helyszíni fotókat láttam. Persze ezekről nem mesélhettem otthon sem, szigorúan titkosan kellett kezelnem az információkat. Ugyancsak nagy élményt jelentett, amikor a házkutatások helyszínén működhettem közre. Ezek közül az egyik legérdekesebb az volt, amikor egy országosan ismert ember irodáját kutatták át a rendőrök. Itt volt módom megtapasztalni, hogy egy jó nyomozó hogyan tudja úgy tekerni a mondatokat, úgy vezetni a párbeszédet, hogy a gyanúsított egy elejtett szóval teljesen elárulja magát.

Mennyit változott a polgárőrök tevékenysége a kezdetek óta?

Az első években sok volt a jelentkező, már akkor is népszerű volt a polgárőrség. Hetente akár öt-hat éjszaka is kint voltunk az utcákon, estétől hajnali négy-ötig. Akkoriban még nem

volt térfigyelő kamerarendszer, viszont folyamatosan történtek az események. A kerületi közbiztonsági alapítványtól (TEKA) kaptunk gépkocsit, amiben gyakran mi vittük a járőröző rendőröket is. Most fordítva van, esetenként minket visznek a rendőrök, illetve a saját autóinkkal is dolgozunk. A technika sokat fejlődött az évek során, talán a legfontosabb, hogy a köztéri kamerák jelentősen segítik a közbiztonságot. Rengeteget változtak a körülményeink, a felszerelésünk is: jelenleg az önkormányzat támogatásának köszönhetően saját irodánk van, amit mi magunk rendeztünk be. Mindenki egyenruhát kap, fényképes igazolványt, névtáblát viselünk a ruházaton, van profi lámpánk, gázspray-nk. Mindez az önkormányzati segítségből biztosítható.

Hogyan néz ki egy átlagos éjszaka a terézvárosi polgárőrök számára?

Többnyire este kilenc-tíz körül kezdünk, hiszen napközben dolgozunk. Bejelentkezünk a kerületi rendőrség és a Budapesti Polgárőr Szövetség ügyeleteséhez, és onnantól közfeladatot ellátó személynek minősülünk, ami ad egyfajta védettséget. A kerületi rendőrök tájékoztatnak minket az aktuális tudnivalókról, hogy kiket keresnek, milyen ügyek vannak folyamatban, hol várható valami esemény. Ennek alapján döntjük el, hogy merre megyünk az irányt járőrözés közben. Szoros az együttműködésünk a terézvárosi rendőrséggel, a kerületi rendészekkel, a köztisztasági dolgozókkal és a polgármesteri hivatallal is. Többször csatlakoztunk például a kerületben az idén létrehozott éjszakai kukakommandóhoz is, a kereskedelmi osztály munkatársait pedig szintén rendszeresen elkísérjük az ellenőrzésekre.

Időt, energiát nem kímélve dolgoznak mások nyugalmáért. Mi adja a motivációt, a sikerélményt ennyi év után?

Talán az, hogy tudom: számít, amit csinálunk. Ha valaki biztonságban érzi magát, mert látja, hogy ott járőrözünk a háza előtt, az már eredmény. Sokszor kapunk köszönő szavakat, apró gesztusokat a lakóktól, és ez rengeteget jelent. Az igazi siker pedig, amikor a rendőrök a mi közreműködésünkkel tudnak elfogni egy-egy elkövetőt vagy felderíteni egy bűncselekményt. Ez nagyon jó érzés, igazi adrenalinot ad!

Milyen a csapat most? Vannak fiatalok is?

Jelenleg húszan vagyunk Terézvárosban, és annyi fiatal van a csapatban, hogy én vagyok a legidősebb a magam 55 évével.

A legfiatalabb polgárőrünk még csak tizen-nyolc. Lányok és fiúk is jönnek vegyesen. Nagy öröm számomra, hogy az utóbbi két hónapban négy új tagunk is lett, de önkéntesből sosem elég. A belépéshez feltétel a büntetlen előélet, és előny, ha a VI. kerületben vagy a közelben lakik valaki. Egy tanfolyam elvégzése után vizsgát kell tenni, aztán csatlakozhat is hozzánk az önkéntes.

Volt különösen emlékezetes esete az elmúlt negyedszázadban?

Több is. Egy téli este történt, hogy elhagadtunk egy parkoló gépkocsi mellett, ami-

Bényi Árpád első fotója polgárőrként

VÁRJÁK A JELENTKEZŐKET

A Terézváros Biztonságáért Polgárőr Egyesület – amelynek a vezetője Bényi Árpád – várja mindazok jelentkezését, akik elmúltak 18 évesek, önkéntesen szeretnének tenni a lakhelyükért és érdekli őket a rendvédelmi szervek tevékenysége. Keressék őket a polgarorseg06@gmail.com címen, hogy Terézváros még biztonságosabb hely legyen! Az egyesületet anyagilag is támogathatják a 11706016-20804796 (OTP Bank) számlaszámon.

nek be volt törve az üvege. Közelebb érve láttuk meg, hogy bent ülve két férfi próbálja beindítani a kocsit. Megkérdeztem tőlük: „Tiétek az autót?” Ők pedig meglepetésükben rávágták, hogy nem, majd könyörögni kezdtek, hogy ne verjük meg őket. Természetesen eszünkbe sem jutott bántani őket, viszont kihívtuk a rendőröket, akik már néven szólították a tizenhat éves tettet, akit – mint kiderült – pár órával azelőtt engedtek szabadon. Egy másik emlékezetes történet azzal indult, hogy lakossági bejelentés jött a rendőrségre, mert valaki gyanús hangokat hallott a szomszédból, ahol tudtával nem volt otthon a tulajdonos. A rendőrökkel együtt érkeztünk ki, a zár sértetlen volt, viszont a mellette lévő, felújítás alatt álló lakás gyanús volt. Be tudtunk menni, és körülnézve felfedeztük, hogy a betörők kívül, egy emelet magasságban, a körút felőli homlokzaton álltak a párkányon. Mint kiderült, a lichthófon keresztül másztak be a kifosztott lakásba, majd mint valami légtornászok, a szomszéd üres lakás felé próbáltak menekülni. Sajnos a lefűlt betörők nekirentottak a rendőröknek, így ránk is szükség volt ebben a veszélyes helyzetben. Egyszer pedig az Andrássy úton vettünk részt közös akcióban a helyi rendőrökkel, amikor egy autós nem állt meg a rendőri jelzésre, inkább menekülőre fogta. Rövid üldözés után sikerült elkapni, és a legnagyobb meglepetésünkre az autó csomagtartója tele volt betörésből származó festményekkel. Ugyancsak emlékezetes volt az a Király utcai lakástűz, ahonnan kihoztunk egy anyukát és a gyermekét. Ott is komoly veszélyben voltunk, de sikerült életüket menteni. Ez pedig nagyon jó érzés, akárcsak az, amikor egy-egy járőrözésnél a munkánkkal mi is hozzájárulunk ahhoz, hogy mások nyugodtan alhassanak.

Telefonpalota a város közepén

Sokan ismerik azokat a legalább százéves képeket az internetről, amelyeken ábrándos szemű hölgyek ülnek egy valószerűtlenül hosszú terem méretes kapcsolószekrénye előtt. De azt kevesen tudhatják, hogy a fekete-fehér fotók a ma már Merkúr Palota nevet viselő egykori terézvárosi telefonközpontban készültek, a Nagymező utca 54–56. alatt. Valódi technikatörténeti, sőt társadalomtörténeti jelentőségű helyszín ez, hiszen átadásakor ez volt az ország legfontosabb telefonközpontja.

A homlokzaton telefonáló puttók köszöntik az érkezőt

Csepregi Botond

Budapest első távbeszélő-összeköttetése 1881-ben jött létre két minisztériumi épület között, majd 1887-ben államosították az akkor már nyolcszáz előfizetőt számláló hálózatot. A szolgáltatás gyorsan bővült, ezért a Posta- és távirda vezérigazgatóság – jelentős állami kölcsön felvétele után – 1899-ben elhatározta a frissen megvásárolt Nagymező utca 54–56. és a Hajós utca 33–35. telkeken az új, huszonkétezer vonalat kiszolgálni képes háromemeletes központ felépítését. Az elkészültét 1901-re tervezték, de az épület műszaki átadására csak 1902-ben került sor, ezt követően szerelték be a berendezést.

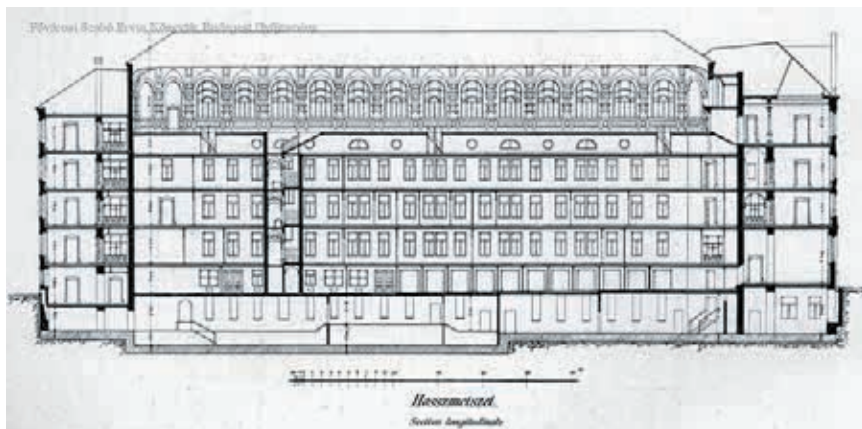
Egyedüli egész Európában

„Budapest új telefonközpontja elkészült és januárius hó végén adják át rendeltetésének – írta a működés megkezdése előtt, 1903 decemberében a sajtónak szánt bemutatóról az Építő Ipar című lap. – Addig is néhány adatot közlünk: a palota telke 2500 m² és 395.000 koronába, maga az épület 1.200.000 koronába, felszerelése 1.400.000 koronába került. Ez alkalmából Budapest külső vezetékeinek legnagyobb részét átalakították, a legtöbbet földalatti 35 km hosszú tömbcsatornában helyezték el, a kábelek hosszúsága 130 km, ennek a költségei 3.700.000 koronára rúgnak. A főkapcsoló terem 64 m hosszú, 10 m széles és 4 m magas.”

Az eseményről szintén beszámoló Pesti Hírlap azt írta az új központról, hogy „korszakalkotó újításával teljesen meg fogja változtatni a telefonkezelést és annak használatát”. A lap tudósítója részletes leírást adott a komplexumról, „amely tökéletesség dolgában az egyedüli egész Európában. [...] A gépház mellett van a vezetékkerem, hol negyvenezer kábelvezeték végei futnak össze, amelyek a harmadik emeleti kapcsolóteremig vannak felvezetve, ahol az ötven méter hosszú kapcsolótáblák vezetéknívilásaiban végződnek, úgy azonban, hogy minden előfizető ket-tős rendszerű vezetéke hét szekcióba van folytatód-gosan bekapcsolva. Az épületnek ez a kupolaterem a legérdekesebb része, és az itt folyó munka érdekel-heti is leginkább a közönséget, mert itt bonyolítják le a telefonbeszélgetés közvetítését.” Az ötven mé-

A nagyterem 1908-ban

A telefonközpont épületének hosszmetSZete

FORRÁS: FSZÉK BUDAPEST GYŰJTEMÉNY

A mennyezet is úgy néz ki, mint az átadáskor

A Ferenc József-erkély

ter hosszú kapcsolószekrényt szekciókra osztották, és minden egyes szekcióban az összes előfizetőhöz megtalálhattuk a hozzá vezető vezetékét.

„Gyöngé koppanás”

A központ üzembe állításával valamennyi előfizető új otthoni készüléket kapott. Ezek lehettek falra erősíthetők, íróasztalra helyezhetők vagy éppen olyanok, „ahol a hallgató és a beszélő egy kézben tartható”. A Pesti Hírlap a telefonbeszélgetések lefolyását is részletezte: „Ez új készüléknél a központot nem kell többé csengetéssel fölhívni; az új készülékekről különben is hiányzik a forgató, úgy hogy az előfizető sem a központba, sem a felhívott félhez nem csengethet. Elég, ha a hallgatót a horogról leakasztjuk, mert ugyanakkor a központban, ott, ahol az előfizető vezetéke véget ér, kigyulad egy kis villamos lámpás. Ez figyelmezteti a kezelőnőt, hogy az előfizető beszélni óhajt.” Amint az előfizető kis villamos lámpája kigyulladt, a kezelőnő megkérdezte, hogy milyen számmal akar beszélni, és „rögtön, anélkül, hogy helyéről fölkelne”, megadhatta az összeköttetést a táblán. A telefoncsörgés a kezelő gombnyomása után következett a hívottnál, „de ez a csengő nincsen többé a készülék fölött, hanem bárhol külön

elhelyezhető a szobában”. Volt foglalt jelzés is, csak éppen még a kezelőnőnél jelentkezett: „...gyöngé koppanást érez, amely figyelmezteti, hogy az előfizető más szakaszban el van foglalva”.

Alig fél évvel az indulás után újabb jelentős esemény történt a terézvárosi létesítményben: 1904. május 25-én a Nagymező utcába látogatott Ferenc József. „Szalay Péter elnök-igazgató elmagyarázta a királynak a telefonhálózat átalakításának munkálatait, bemutatta a föld alatti kábelhálózat rajzát és a kábelmintákat. Ő felsége érdeklődéssel hallgatta az előadást, azután beírta nevét az emlékkönyvbe. Majd a kapcsolóterembe ment ő felsége és nagy érdeklődéssel nézte az ott folyó szakadatlan munkát. A legidősebb kezelőnőt, Vatkovics Juliát be is mutatták a királynak, aki megkérdezte tőle, hogy mivel van elfoglalva. »Hivatalos jelentéseket teszek« – válaszolt a kezelőnő.”

Százezer hívás

De hogyan zajlott a munka a hétköznapiokon a terézvárosi központban? Az 1903-as induláskor arról cikkeztek, hogy az addig alkalmazott 230 telefonkezelő kisasszony nagy része feleslegessé válik, 1907-ben mégis háromszáz kezelőnő dolgozott az akkor már tízezerre rúgó előfizető kiszolgálásán. Egy-egy nap alatt százezer, egy éjszaka során hétezer beszélgetést folytattak le a budapestiek. A Pesti Hírlap így írta le az életet a hatalmas helyiségben: „A kapcsolóteremben néma csend uralkodik és ott, ahol a legtöbb beszélgetést eszközlik, szigorúan tiltva van a magánbeszélgetés. A telefonos kisasszonynak attól a perctől kezdve, midőn helyét elfoglalja, le kell mondania arról, amit a hölgyek legjobban szeretnek gyakorolni, t. i. a sok beszédrol.” A hívások kapcsol-

FOTÓK: BEREZ VÁLTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

A nagyterem teljes hosszában, még folyt az ablakok cseréje

Az udvar átjárást biztosít a Hajós és a Nagymező utca között

lása mellett az épületben kísérleteztek az elsősorban katonai alkalmazásra szánt drót nélküli távíróval, de nagyszabású laboratóriumokat és kísérleti állomásokat is berendeztek itt.

A Nagymező utcai épület száz évig szolgálta a magyar távközlést, igaz, a szolgáltatást átvevő Posta vezetése már 1908-ban elhatározta, hogy Józsefvárosban, a Horváth Mihály téren építi fel az újabb, nagyobb és modernebb telefonközpontot. A József telefonközpontot végül csak 1917-ben adták át, onnantól ezt a létesítményt Teréz központnak hívták. Persze egyre tovább bővítették, majd a húszas évek végén elérte az automatizálás, és 325 kapcsolónő munkája ért véget. Ahogy a technológia fejlődött, és már nem kellett akkora hely a telefonközpontoknak, a berendezések úgy adták át a helyet irodáknak.

Puttók és zsinórok

Ma a Nagymező utca 54–56. alatt egy historizáló-szeccszíziós, furcsa, elnyújtott U alaprajzú háromemeletes irodaházat járhatunk körbe. Külsőre lehetne századfordulós iskolaépület is – tervezője, Balázs Ernő leginkább ilyen alkotásokkal tette le a névjegyét Budapesten. Mindkét utcai homlokzaton téglalaboritást alkalmazott, igaz, a Nagymező felé díszesebb lett – a funkcióhoz briliánsan illeszkedő díszítőelemekkel, a telefonáló puttókkal és angyalokkal, a mindenhol felbukkanó telefonzsinórokkal. A ház nagyon szép állapotban van, elsősorban annak köszönhetően, hogy a 2000-es években a telefonszállás megvált tőle, és 2007–08-ban az új tulajdonosa – Fehérvári Rudolf – tervei alapján felújította; azóta viseli a római istenek hírvivője után a Merkúr Palota nevet. Az impozáns és összetett épületnek két fénypontja is van. Az egyik a Nagymező utca felőli díszlépcsőház, amely a felújításkor restauráláson esett át. A másik a korábban már többször emlegetett harmadik emeleti nagyterem – amikor tavasszal Matus Istvánnal, Terézváros főépítészével együtt bejárhattuk az épületet, akkor itt még nagyban folyt az egyedülálló méretű nyílászárók cseréje.

Ugyanis nem sokkal korábban vonult ki végleg az egyterű irodának használt teremből a Merkúr Palota legismertebb bérelője, a legsikeresebb magyar startupcég, a Prezi. Az egykori kapcsolóterem 650 négyzetméter alapterületű, neogótikus kialakítású és díszítésű. Feltűnő jelenség a déli végében magasodó erkély – feljárata mellett kis tábla jelzi, hogy ez a Ferenc József-erkély, utalva az 1904-es „császári és királyi” látogatásra.

Kábelek helyett lakások

Az egykori kapcsolóterem még mindig várja új bérelőjét, de az épület jelentős része ősszel újra benépesült, és a Goethe Intézet irodáinak, termeinek, tantermeinek ad otthont. Ezt már az Addval Kft. munkatársaitól tudtuk meg, ez a cég kezeli ugyanis a külföldi tulajdonban lévő Merkúr Palotát. A közel harminc éve működő vállalkozás 150 ezer négyzetméternyi fővárosi és környéki ingatlan fejlesztését és hasznosítását végzi a tervezési és mérnöki szolgáltatásoktól a projektmenedzsmenten át az ingatlankezelői, műszaki és bérbeadási szolgáltatásokig. Hozzájuk tartozik többek között a VI. kerületi W Hotel (az egykori Balett Intézet épülete), a szintén Andrássy úti Ullmann-, a Krausz-, a Währmann-palota, az ugyancsak Nagymező utcai Corner6 irodaház, illetve a Central Udvar a Wesselényi utcában.

Az egykori telefonközpontban bolyongva újabb és újabb tereket fedezhettünk fel. A bálteremnek is hívott eredeti kapcsolóterem alatt például egy egész szervizszint húzódik meg, ebből az átalakítás során raktár lett. A korábban berendezéseknek, kábeleknek helyet adó tetőtérben nyolc lakást alakítottak ki, míg a Hajós utcai szárnyban szintén tágas irodákat találtunk. Ennek a szárnynak a tetején egy katonai célú megfigyelőtorony állt, de ezt már elbontották. A terézvárosi telefonközpont magával ragadó helyszín, hiszen nemcsak egy adag műszaki történelem, de azzal, hogy ilyen mélyen, ilyen méretekkel élődik a VI. kerület szövetébe, vaskos meglepetést is tartogat az egyszeri látogató számára.

A ház egyik éke a lépcsőház

A két telekre épült ház egy U alakot formáz

Joguk van jól lenni

Sok szó esik mostanában a gyermekvédelemről, a gyermekek jogairól, amelyek még a 21. században is számtalan ponton sérülnek szerte a világban. Általánosan az 1989. november 20-án ratifikált, Magyarország által is aláírt gyermekjogi egyezmény foglalja össze azon jogok minimumát, amelyeket minden államnak biztosítania kell a gyermekek számára – hatálybalépésének napja harminchat éve a gyermekjogok világnapja. Kerületünkben a Terézvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ (TCSGYK) munkatársai ügyelnek arra, hogy minden itt élő lurkó úgy élhessen, ahogy az egy gyermeket megillet.

Csejtei Orsolya

„Intézményünkben nem csupán november 20-a, hanem minden egyes nap a gyermekjogok napja, hiszen azok figyelembevételével végezzük a munkánkat – magyarázza Kránitz-Szeifert Dalma jelzőrendszeri tanácsadó, a TCSGYK kapcsolattartási koordinátora. – A gyermekek érdeke mindenek-

felett áll, ami sajnos gyakran azzal jár, hogy szembe kell mennünk a családjaikkal, sőt olykor ki is kell emelni őket abból a közezből, ami az alapvető biztonságot kellene jelentse számukra. Ez azért különösen nehéz, mert a jogvédelmük sokszor nincs összhangban a lelki szükségleteikkel, amiket ugyanúgy figyelembe kell vennünk. Állandó küzdelem ez bennünk is, eldönteni, mi a kevésbé rossz a gyerek számára. Rádásul a traumatizált helyzetben lévő családok a legtöbbször támadásnak veszik a segítő szándékunkat, sokáig tart kiépíteni a bizalmi kapcsolatot.”

Az UNICEF becslése szerint évente egymilliárd gyerek szenved el fizikai, érzelmi vagy szexuális erőszakot, és a világban több tízezeren válnak gyilkosság áldozatává. Terézvárosban a TCSGYK évi 250-300 esetet kezel, ezek mindegyikében vagy az érzelmi, vagy a testi, vagy a mentális biztonsághoz való jog sérül. A bántalmazások döntő része gyakran évekig rejtve marad, miközben az a gyerekek életének legbiztonságosabbnak tartott tereiben – a családban, az iskolában vagy a közösségben – történik. Az UNICEF találó

megfogalmazása szerint „sok gyerek számára az erőszak ismerős arcot visel”. Ezt egy hazai kriminológiai kutatás is alátámasztja: a szexu-

Kránitz-Szeifert Dalma

álisan bántalmazott 12 éven aluliak ügyeiben az elkövetők és az áldozatok az esetek 98 százalékában ismerték egymást, és a gyermekek több mint fele családtagtól szenvedett el sérelmet. Ezek az adatok nemcsak a bántalmazás rejtett természetére mutatnak rá, hanem arra is, milyen nehéz felismerni és feltárni azokat a helyzeteket, ahol a kicsik leginkább ki vannak szolgáltatva.

„Hiába akarjuk mi helyi szinten vagy személyesen mindenáron megtartani a gyermekek jogait, sok esetben maguk a szülők akadályozzák ezt meg – mondja Várhalmi Katalin, a TCSGYK szakmai vezetője.

– Nagyon gyakran előfordul, hogy például egy válás során a szülők a saját jogaikra hivatkozva vívják a harcukat, nem törődve azzal, hogy a gyerekük közben szenved. Az egyik legnagyobb küzdelemünk, hogy megvilágítsuk a szülő számára: azzal is veszélyezteti a gyermekét, ha nem közvetlenül őt, hanem a társát bántja, és ezt a gyerek végignézi vagy végighallgatja.” Kránitz-Szeifert Dalma mindezt azzal egészíti ki, hogy lényegében teljesen mindegy, milyen joga sérül egy kicsinek, ugyanannyira komolyan kell venni. „Ezek egymásra épülnek és egymásra vissza is hatnak. Ha például »csak« verbálisan bántalmaznak valakit otthon, folyamatosan megalázzák vagy úgy beszélnek vele, ami nem méltó, azzal nemcsak a mentális egészsége sé-

Várhalmi Katalin

A Családok Átmeneti Otthonában a TCSGYK a lakhatáshoz, a meleghez, a biztonsághoz, a játékhoz való jogot igyekszik visszaadni a gyerekeknek, az ideiglenesen otthon nélkül maradt családoknak

rül, hanem egy idő után fizikai tünetek is jelentkeznek, akár önsértő magatartást is felvehet” – magyarázza a szakember, hozzátéve, mennyire fontos, hogy időben kiderüljön, ha valahol jogsértést él meg egy gyermek.

Probléma az is, hogy sokszor a jelzőrendszeri partnerek sem szólnak időben. Előfordul, hogy még a pedagógusok is, elveszve a rengeteg teendőben, rosszul értelmezik a segítség fogalmát. Sőt – ahogy Imre Ibolya Hedvig, a TCSGYK intézményvezetője mondja – beárlásnak értelmezik, ha szólnak nekünk egy-egy kritikus helyzetről. „Azt gondolják, hogy majd helyi szinten megoldják, hogy például legyen szemüvege a gyerekeknek, aki már vagy egy éve nem látja a táblát. Hónapokig küzd a tanár a szülővel, aztán eleje lesz, és maga keres megoldást – mondjuk saját zsebből kifizeti a szemüveget, de ez egy rosszul értelmezett támogatás. Nem a gyerek jogainak az érvényesítését segíti. Ha hamarabb szólna nekünk, előbb megoldódna a probléma.”

Rendszergondok

A gyermekjogi egyezmény kimondja, hogy minden gyermeknek joga van a védelemhez, az alapvető ellátáshoz és ahhoz, hogy a saját közösségeiben meghallják a véleményét. A tagországokra az a kötelezettség hárul, hogy jogszabályi, intézményi és szociális intézkedésekkel biztosítsák e jogok érvényesülését, a gyakorlatban ugyanakkor a büntetőjogi szigor nem pótolhatja a gyermekvédelmi, szociális és családvédelmi rendszerek megfelelő működését, ami Magyarországon sok sebből vérzik.

„Sajnos maga a rendszer is abuzálja a gyerekeket – világít rá Várhalmi Katalin. – Rendszeresen futunk bele abba, hogy javaslatot teszünk családból való kiemelésre, de megakad a folyamat, mert a gyámhivatal egész egyszerűen nem tudja elhelyezni megfelelő helyre az adott gyereket. Hiába teszünk mi meg mindent annak érdekében, hogy kikerüljön a veszélyből, hiába sérülnek napi szinten a jogai, a nagy gépezet nem működik annyira jól, hogy meg-

felelő időben megfelelő hatékonysággal tudjunk segíteni. Ez persze nem minden esetben van így, de sokszor előfordul. Természetesen maximálisan arra törekszünk, hogy ameddig lehet, családban tartsuk a gyereket. Ha már a kiemelés javasoljuk megoldásnak, annak nagyon komoly, megalapozott oka van, mégis előfordul, hogy akár egy teljes hónapot is a veszélyeztető közegben kell maradnia a kicsinek, annyira nem tudják hová elhelyezni. Ennek aztán az is a következménye, hogy nagyon rossz állapotban kerülnek át a szakellátásba. Gyakran a huszonnégyedik órában.”

Imre Ibolya Hedvig

Helyi okok

Terézvárosban a konkrét fizikai vagy mentális bántalmazások mellett a leggyakrabban elhanyagoltság miatt kell fellépnie a gyermekjóléti szakszolgálatnak. Ennek az oka ezerféle: a szülők túlzott elfoglaltságától az alulszociális állapoton át a gyerek iránt való teljes érdektelenségig nagyon széles a skála. Ha valaki nem jár iskolába, mert nem figyelnek rá kellőképp,

Január 11-ig látogatható a Mai Manó Házban a The New York Timesban, a Life magazinban vagy a Vanity Fairben is rendszeresen fotókat közlő Mary Ellen Mark Női sorsok című kiállítása, amely többnyire perifériára szorult nők, gyerekek életének momentumaira fókuszál. Dokumentarista fotóinak nagy része többek között arról mesél, milyen az, amikor nem illetik meg a gyerekeket az alapvető jogaik. Amikor nincs hol lakniuk, amikor nem védi, sőt veszélyezteteti őket a család, amikor nem jár nekik alaptól az oktatáshoz vagy az egészségügyi ellátáshoz való jog, amikor egy kamaszlány kiszolgáltatódik a szüleinek, a férfiaknak, a világnak.

és rengeteg igazolatlan órája lesz, azzal sérül az oktatáshoz való joga. Ha a szülő nem motivált abban, hogy kivizsgálta a különféle testi vagy mentális tüneteket produkáló gyermekét, akkor az egészségügyi ellátáshoz való jogon esik csorba – amit egyébként az is sért, ha valaki a várólisták miatt nem jut be a vizsgálatra. Gyakran érzékeljük a TCSGYK-hoz a kulturális különbségekből fakadó túlkapásokról. „Az ázsiai családoknál például máshol húzódik meg a határ, a gyerekeket nagyon szigorúan fogják, a pálcázás náluk nem bántalmazás – meséli Várhalmi Katalin. – Nehéz velük megértetni, hogy nálunk ez nem fér bele.” A testi fenyegetést egyébként még mindig sok helyen tekintik „nevelési eszköznek”, annak ellenére, hogy bizonyítottan káros, és hazánkban jogellenes. Az UNICEF által összegyűjtött adatok alapján a világ öt év alatti gyerekeinek 91 százaléka olyan országban él, ahol az otthoni testi bántalmazás nem tiltott, és a 2–4 évesek háromnegyedét is rendszeresen fegyelmezik erőszakkal. Ez épp annyira káros következményekkel jár, mint az, ha semmilyen keretet nem kapnak, ha nőnek, mint a dudva és az online térben nevelődnek.

Online veszélyek

Imre Ibolya Hedvig szerint az utóbbi években határozottan érzékelhető a gyerekek mentális állapotának romlása, amelynek az egyik oka a családok elmagányosodása és szintén romló állapota, valamint az online felületek térhódítása. A gyerekek egymás közötti bántalmazása például egy olyan probléma, amely ma már nem korlátozódik az iskolai folyosókra: az online térben terjed, a zaklatás következményei pedig beláthatatlanok. Az önbántás, a falcolás a terézvárosi kamaszok között is mindennapos, és akadt fiatal, aki öngyilkosságot is megpróbált követni abúzus miatt.

Abban, hogy a kicsik jogait ne elvont dokumentumokban, hanem a mindennapok gyakorlatában is érvényesíteni lehessen, a szakemberek szerint a szülők, a pedagógusok, a szakszolgálatok, a civil szervezetek, a média és az állam együtt tud tenni. A világnap célja, hogy emlékeztessen arra: a gyerekek jogai nem különleges kivételek, hanem alapvető emberi jogok, amelyek betartása a társadalom egészének érdeke.

Everything goes according to plan

The last legal obstacle to the Airbnb ban has been removed: from January 2026, short-term apartment rentals will no longer be possible in Terézváros.

“We won at the Supreme Court of Hungary (Kúria). They ruled today: the Airbnb ordinance of Terézváros is not unlawful. The Supreme Court rejected the motion of the Budapest Metropolitan Government Office (Budapest Főváros Kormányhivatala). Consequently the ban on short-term apartment rentals is legitimate, and the ordinance can enter into force on January 1, 2026. The Supreme Court also examined the ordinance's compliance with Hungary's Constitution and concluded that the intervention is proportionate to the purpose of protecting the peace of mind of the residents, which means we are not restricting the freedom of enterprise in violation of the Constitution,” wrote Mayor Tamás Soproni in his Facebook post on November 11.

As is known, last year residents had been given the chance to vote on the future of short-term apartment rentals (commonly called “airbnb-zés” in Hungarian). People had voted in favour of

FOTÓ: BARTI BALINT/KÉPSZERKESZTŐSÉG

the ban, after which the local government, using the opportunity provided by the law, set the number of days of rental allowed for private businesses at zero. In other words, from January 1, 2026, the operation of Airbnb-type accommodations in Terézváros will be practically prohibited.

Translated by Gabriella Mészáros

Progress on Hunyadi

The complete interior renovation of the Hunyadi Square Market Hall has been underway since the beginning of the year, and we had the opportunity to take a look at the construction site again. The unfavourable additions of the past decades have now been completely removed from the building, making the original structure visible already. According to the plans, by early 2027, the residents of Terézváros will not only “receive back” a reborn market hall, but will also gain a community space that can be a much more integral part of its environment than it is now. The building, which was opened in 1897, has not been fully renovated internally since its opening – in 2019, only its external facade was renovated. Following a public tender concluded in early 2025, the Market Hall will be renovated at a net cost of 2.96 billion forints by a consortium of Magyar Építő Zrt. and Épkar Zrt. The funds are entirely covered by the local government of Terézváros, and the works are coordinated by Terézvárosi Vagyongazdálkodó Zrt.

(Images of the current state of the Market Hall renovation can be found on pages 4-5.)

Let's celebrate the First Sunday of Advent together!

On Sunday, November 30, at 5:00 p.m., the local government of Terézváros invites everyone to the traditional festive lighting of the first Advent candle in Hunyadi Square. The beginning of the Advent season will be greeted with a performance by the choir of the Bajza Street Primary School. Speeches will be given by Mayor Tamás Soproni and Zoltán Horváth, the parish priest of the church in Nagymező Street.

FOTÓ: BEREZ VÁLTÉR/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Terézváros

SZÁRAZ NOVEMBER ÉS MI VAN TOMIVAL? FILM ÉS FELVILÁGOSÍTÓ PROGRAM

**November 26.,
szerda 18:00**

Pilinszky János kamaraterem

**Till Attilával és
Kapitány-Fövény Máté**
klinikai szakpszichológussal

Jegyár: 3.000 Ft,
kedvezményes jegyár: 1.500 Ft

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!
Eötvös10 Művelődési Ház
1067 Budapest, Eötvös utca 10.
Bővebb információk és jegyvásárlás:
www.eotvos10.hu, www.facebook.com/Eotvos10

Novemberben is Klímaklub

Ebben a hónapban is folytatódik a Körúti Könyvtárban a terézvárosi önkormányzat Klímaklub nevű sorozata, amely a környezettudatosság, a klímaváltozás, az alkalmazkodás terén próbál mankókat adni az érdeklődőknek.

Az újabb alkalomhoz az októberi téma felidézésével szeretnénk kicsit kedvet csinálni. Egy szociálpszichológussal, Szvetelszky Zsuzsával és Fridrich Róberttel, a Magyar Természetvédők Szövetsége gazdasági igazságosság programvezetőjével járta kicsit körbe tárgyaink életét az estek rendszeres házigazdája, Pupli Márton humánökológus. Esett szó a tervezett elavulásról, vagyis a cégek azon stratégiájáról, amellyel a termékek élettartamát csökkentik, hogy ezzel is tovább pörgessék a fogyasztást. Ennek ma már sokféle példája ismert, talán a legtöbbit tárgyalt módja a szándékos telefonlassítás, amelynek bebizonyosodása miatt a gyártókat jó néhány országban több tízmillió dollárra büntették. A jelenség nemcsak a fogyasztásra kényszerített vevőknek káros, az így okozott környezetterhelés még nagyobb probléma. Felfoghatatlan adatok látnak napvilágot az elektronikai hulladék mennyiségéről: nagyobb az évente (!) kidobott e-szemét tömege, mint a kínai nagy fal mérete. A kötelező jótállási idő növelésével, a gazdasági ösztönzők és szabályozók bevezetésével, valamint a tervezett elavulás büntethetőségével sokat lehetne javítani a helyzeten – erre irányult az MTVSZ javaslatcsomagja is, emlékeztetett Fridrich Róbert. A szociálpszichológus arról is beszélt, hogy a reklám, a marketing világa egyre kifinomultabb, tudóscsapatok dolgoznak azon, hogy a lehető leghatékonyabban vegyenek rá minket a vásárlásra. Érdemes tehát tudatosnak lenni, és felvértezni magunkat az úgynevezett impulzusvásárlások ellen. De vannak pozitív fejlemények is: a fiatalok között egyre népszerűbb a DIY (do it yourself – csináld magad) mozgalom, mások a termékek javíthatóságáért, a javítás jogáért küzdenek vagy éppen turkálókba járnak ahelyett, hogy fast fashion ruhákat vásárolnának. (csb)

A Terézvárosi Klímaklub következő alkalma

Téma: Fenntartható jólét növekedés nélkül – túlfogyasztás és nemnövekedés

Időpont: 2025. november 27., csütörtök 17.30 óra

Vendégek: Buvár Ágnes tudományos munkatárs (ELTE), Köves Alexandra ökológiai közgazdász, a beszélgetést Pupli Márton humánökológus, a terézvárosi önkormányzat munkatársa vezeti.

Részvétel: a rendezvény ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrálni a fszek0601@fszek.hu e-mail-címen lehetséges.

A klub a terézvárosi önkormányzat és a Körúti Könyvtár közös szervezésében valósul meg.

Öntudatot adó testmozgás friss szülőknek

Az idén ősszel újraindult SportPont kínálatából ezúttal egy különleges lehetőséget mutatunk be, amelyről első ránézésre talán nem is gondolnánk, hogy mennyi mindent nyújthat.

A baba-mama torna egy olyan, teljes testet megmozgató funkcionális edzés, ahol részt vesznek a csöppségek is, és annyiban másabb, mint a megszokott, hogy súlyok helyett velük is lehet végezni a legtöbb gyakorlatot. „Együtt mozgunk a babákkal, életszerű, de biztonságos körülmények között” – foglalta össze a mozgásforma lényegét Bernáth Emese, a foglalkozások oktatója. Az órák közben ő mutatja meg, hogyan és mennyi ideig kell tartani a gyermekeket az ideális tornához. „Abból indulunk ki, hogy egy anyuka képes a babáját megemelni, hiszen így vagyunk felépítve.” Egyébként nem csak anyukák, apukák, együtt érkező szülők is csatlakozhatnak hozzájuk.

Ez a testmozgás abban is eltér az általános edzésformáktól, hogy szülés után vannak bizonyos dolgok, amikre nagyon fontos odafigyelni az édesanyáknál, ilyen például a szétnyílt hasizom, a laza ízületek, a fokozatosság. Ezeket Emese mind figyelembe veszi a feladatok során. A hasizmokat nem terhelik közvetlenül, a különböző nehézségű súlyzókkal a lépcsőzetes progressziót támogatják. Az alkalmaknak nincs kötött rendje, nincs feszített tempó – egyes egységek ugyan meghatározottak, de lehet rugalmasan kezelni őket. Van lehetőség és hely arra, hogy bárki megálljon pelenkázni, szoptatni, és aztán csatlakozzon vissza. A hatvan percből fél óra telik intenzív munkával, a többi időt kiteszik az előkészületek, a bemelegítés és végül a lazítás, a légzőgyakorlatok.

Teljes értékű erősítés

„Ugyanezt a feladatsort (babák nélkül természetesen) megtartottam rendes, délutáni funkcionális edzésen is, tehát a baba-mama torna egy teljes értékű testerősítés – emelte ki Emese. – Kettlebellel például sokat dolgozunk. Ezen gyakorlatok elsajátítása nem egyszerű, ehhez idő kell, de megtanítom ezt is.” Nagyon odafigyel arra is, hogy milyen súlyokkal hogyan mozogjanak a résztvevők, hogy megfelelő legyen a belőtt nehézség és

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Kiket várnak? A részvétel édesanyák esetén a hathetes kontrollvizsgálatot követően lehetséges, ha az orvos ezt jóváhagyta. Emellett javasolt olyan babákkal csatlakozni, akik még nem töltötték be a hároméves kort.

Mikor? A foglalkozások heti kétszer, kedden és csütörtökön tíz órától kezdődnek.

Hol? SportPont, VI., Rózsa utca 50.

A foglalkozások díja alkalmanként: 2500 forint, terézvárosi lakcímkártyával 1250 forint

A SportPontról bővebben: terezvaros.hu/oldal/sportpont, facebook.com/sportpont

forma. Mindenki elmondhatja az elvárásait, és ezek alapján Emese javaslatokat tesz, azaz közösen megállapodhatnak a célok eléréséhez szükséges lépésekről. Hiszen a baba-mama tornának éppen az a lényege, hogy figyelembe veszi a szülés utáni állapotot, de közben szeretné kihívás elé állítani, megerősíteni az édesanyákat, hogy testileg és mentálisan is megtudják, mire képesek.

„Nagyon sokszor előfordul az óra során, hogy a gyerekeket lerakják játszani, és ők közösen belemerülnek a játékba, de egy idő után előtör az anyai igény, és olyankor válnak »súlyzókká« a babák – magyarázta humorral Emese. – Folyamatosan figyelünk a kicsik reakciójára, és ehhez is alkalmazkodunk.

Nagy rugalmasságot kívánó, speciális mozgásforma ez, erre nincs csak egy módszer.” A baba-mama torna azért is különleges, mert a babák megszületése utáni időszakban elkerül a figyelem a szülőkről mint teljes értékű felnőttekről, és ez akár önmaguk elvesztéséhez is vezethet. Viszont itt elsősorban ők lehetnek újra fókuszban úgy, hogy közben a csemetéik miatt sem kell aggódniuk. „Ez jólesik valamennyiünknek, hiszen ilyenkor kevés dolog szól rólunk – jegyezte meg Emese, aki jelenleg két éves gyermekével nemcsak elméletben, de gyakorlatban is tudja, hogy miről beszél. – A torna során akár önmagunkat is megtalálhatjuk.”

Mészáros Gabriella

Neves termek az E10-ben

Tizenhatodik születésnapja óta az Eötvös10 új teremnevezésekkel várja látogatóit. Az informatív, de mégis kissé rideg számokat nevek váltották fel – ezzel a kerület kiválóságai előtt szeretnének tisztelegni. Minden átnevezett helyiség bejárata mellett egy kis életrajz is olvasható az elismert személyekről, ha valaki a programjára várakozva olvasni és tanulni szeretne. Az Eötvös utca 10. alatti intézmény legnagyobb, talán leg többek által ismert szeglete, a színházterem Dajka Margit Kossuth-díjas színésznő nevét kapta, hiszen ő az életének nagy részét Terézvárosban töltötte.

A további átkeresztelt termek a következők (előttük az eddigi sorszámkat, ami természetesen nem változik):

119. – Gábor Marianne terem: a festő-, grafikusművész Terézváros díszpolgára, otthona és műhelye a Városligeti fasorban volt,

234. – Podmaniczky Frigyes terem: „Budapest vőlegénye” Terézvárosban született, politikusként rengeteget tett a főváros fejlődéséért,

202. – Szepes Mária terem: a Pöttyös Panni írója is sokáig élt a VI. kerületben,

321. – Kabos Gyula terem: a múlt század közepének színész-komikusa, a Hyppolit, a lakáj legendás Schneider Mátyása Terézvárosban született és több itteni színházban játszott is,

323. – Németh László terem: az író és drámaíró pályája több ponton is érinti Terézvárost, itt kezdte például gimnáziumi tanulmányait, és utcát is elneveztek róla a kerületben,

Pilinszky János kamaraterem: a költő az Izabella és a Paulay Ede utcában is lakott,

403. – Keleti Ágnes terem: olimpiai bajnok tornász, aki hazatérése után haláláig a kerületben élt,

415. – Kemény Henrik terem: a Kossuth-díjas bábművész, Vitéz László megalakítója évtizedeken át kötődött a Jókai utcai Kolibri Színházhoz és Terézváros művészeti életéhez,

417. – Lakner bácsi terem: Lakner Artúr író, színházigazgató, mozidramaturg a Liszt téren élt és a holokauszt áldozata lett. **MG**

FOTÓ: BARTA BÁLINT/KÉPSZERKEZTŐSÉG

Az Eötvös10 Művelődési Ház Pilinszky János kamaratermének névadó ünnepségének keretein belül:

Terézváros

**„KIKÖNYÖKLÖK A SZELES CSILLAGOKRA”
HÓDOLAT PILINSZKY JÁNOSNAK
NÁGEL KORNÉL GRAFIKUSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
November 28., péntek 18:30 - Pilinszky János kamaraterem előtér**

A kiállítás december 5-ig ingyenesen látogatható.

**WORLD OF PILINSZKY
November 28., péntek 19:00 - Pilinszky János kamaraterem**

Jegyár: 3.000 Ft, kedvezményes jegyár: 1.500 Ft

A programváltoztatás jogát fenntartjuk! Eötvös10 Művelődési Ház 1067 Budapest, Eötvös utca 10.
Bővebb információk és jegyvásárlás: www.eotvos10.hu, www.facebook.com/Eotvos10

FILM

MAGÁNY A SIKER MÖGÖTT

Charles Aznavour csodás sanzonénekesként él emlékeinkben, aki hangjával, érzékeny előadásmódjával megpendítette a szív legmélyebb húrjait. Pedig örmény bevándorlóként – és az orrhangja miatt is – jókora hátrányból indult a pályán, és a kritikusok ádázul is bántak vele. Végül Edith Piaf a szárnyai alá vette, ő javasolta neki az orrplasztikát is. De a művész sem volt mindig kedves – ahogy Aznavour sem volt szent, a karrierje érdekében hátrahagyta a családját, elárulta a barátait. Kettejük ellentmondásos, olykor versengő viszonyát helyezi előtérbe Mehdi Idir zenés életrajzi filmje az algériai származású, César-díjas Tahar Rahimmal a főszerepben. A két csillag közös témája a siker elszigetelő hatása és a maguk mögött hagyott magánéleti romhalmazok sora, ami hasonló módon tette őket bizalmatlan, a kötődést kerülő emberekké. Különös ellentmondásnak tűnik ez egy ennyire lírai, érzelmes pályán, miközben talán

éppen a mélyen átélt magány csiszolta, kristályosította ki a művészetüket. A „francia Frank Sinatra” kilencvennégy éves koráig több ezer dalt vett fel és több tucat filmet forgatott, majd élete végén a humanitárius munkában találta meg célját.

(*Monsieur Aznavour*, HBO Max)

SOROZAT

ELSÜLLYEDT IGAZSÁG

Ahogy Csernobilt, úgy a Balti-tenger legnagyobb kompkatasztrófáját is sok összejátszó véletlen, emberi hiba mellett maga a rendszer és annak hanyag, gátlástalan működése okozta. 1993 januárjában a Heweliusz legénysége és utasai közül ötvenöt embert elnyelt a víz, ám még köztük is volt különbségtétel: akadt, aki kártérítést, más dísztemetést kapott, és voltak, akik semmit. Miközben folyik a pártatlannak nem nevezhető vizsgálat, vissza-visszatérünk a rémálomba, amikor az emberek az orkánban megborult süllyedő kompról inkább a vaksötét, jeges tengerbe menekültek, a mentésben bízva, ami szintén fiaskónak bizonyult. Eleve nem is kellett volna ott lenniük abban az időben azzal a hajóval, amit csak a szentlélek meg az a beton tartott össze, amit javítás helyett ráöntöttek. Szinte misztikusnak, karmikus átoknak hat az események láncolata, amelynek végén a felelősséget a hajóhídon maradt kapitányra kenik. A tragédia az igazsághívó lengyel társadalomban máig fájó sebet hagyott, és ezek az érzések is felszínre törhetnek a

friss sorozat kapcsán. A Heweliusz ugyanis a kimondatlan állításaival is erős korrajzot ad a posztoszocialista társadalom erkölcsi válságáról.

(*Heweliusz*, Netflix)

FILM

SZERELEM, SZERINTÜK

A Sztárom a párom című klasszikust idézheti fel bennünk ez a romkom, amelyben Solène (Anne Hathaway) negyvenes, elvált anyaként a lányát kíséri el egy zenei fesztiválra, ahol egymásba botlanak a népszerű fiúbanda ifjú énekesével (Nicholas Galitzine). A kortársgaléria-vezető és a fiatal énekes-dalszerző között a beszélgetés a művészet kapcsán indul, majd titokban elkezdene találkozgatni. Míg a fiú az érzelmi biztonságot találja meg az idősebb partner mellett, Solène a kihagyott fiatalságát élheti újra a huszonéves sráccal. Eddig ez még tündérmese, ám ahogy mélyül a kapcsolatuk, úgy lesz a film is komolyabb. Vajon a külvilág képes lesz-e tolerálni a nagy különbséget, ha a nő az idősebb, vagy a kettős mérce miatt ő sokkal több ítélkezést kap? És ők elbírják-e a nyilvánosság toladó figyelmét? A Robinne Lee bestselleréből készült film bár nem korhatáros, hangsúlyos benne az érzékiség és az intimitás, ami minden korosztály számára másképp fontos. A nagy kérdés, hogy vajon két ember szuverén

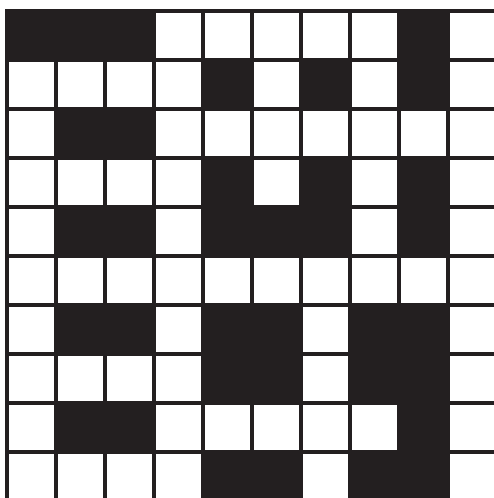

joga, kivel és milyen párkapcsolatot szeretne, avagy hagyják, hogy a szűkebb-tágabb környezet beleszóljon, és rájuk húzza az elvárásait.

(*A rólad alkotott kép*, HBO Max)

Az oldalt összeállította: Bálint Orsolya

TEKERVÉNYES

BEÍRANDÓK

4 betűs szavak:

Csíz
Icce
Idős
Kezd

Nyúl

5 betűs szavak:

Által
Fakad
Zavar

6 betűs szó:

Diétás

7 betűs szó:

Lázmérő

9 betűs szó:

IncifinCI

10 betűs szavak:

Felzúdulás
Földörzsöl
Szőlőlugas

SUDOKU

	9								7			8	4	
0			A	6		2	1			5	3			
	1	B					8	3	D					
E		5	8				3		6	B	2			
	A			0		2			C	D	F		1	
		0		D								4		A
	4		B	C	E	1		5						
D							6		E	9		5	B	
						5		7		6	E		D	
			5		B				0	9	A	6		1
	6	C			0	8			4		B	5	F	9
1	3	F	9		6			8			0			
3			1	B	4			D			7			
		8				0	7			6	4		F	
A		7			3		D				1			E
				2					0	C	A			

SKANDI

*		Orosz igen Dorbézel		Oké Román autójel		Fűzet régiesen Angol fül		Erdő része Izletes		Világosság Elektronikai márka		Jómagad Rohan		Felidéz
C. G. Jung idézet 1. rész														E
Földet kísé- rő égitest	Lányunk fia Idézet 2. rész						Férfi ruha Juttat				Csomót lazít			
				Nemesfém Sumér romváros						*	Szenvedély			
Tiltott dolog Szakács munkahelye					Izraeli kikötőváros	Tesz angolul Magyaror- szág rövid.			Földet művel	A láb része Hősi, nemes (tett)				
						Magyar város Fénycső gáza					Textilnövény Állatok lakják			
Névelő Egyik adó- nemünk	Neutron Nem fölő			Atomi rész ... Sheeran, ang. énekes			Balatoni csatoma Óra mutatja					Zorro Elemtípus		Német tévészó
			Tova ... Capone			Tojás németül Varróeszköz			Tiszta franciául Idősebb rövid.					
*	E										Művészi testkép			
*	Hamis			Ábrándozó, merengő							6. zenei törzshang		Római 50	

A 2025. november 5-én megjelent lapszámunk rejtvenyének nyertese dr. Királyné Noszály Ágnes. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2025. november 27-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös u. 3., e-mailen: rejtveny@terezvaros.hu. A helyes megfejtők között 10 000 forintos vásárlási utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a 06 (20) 313-4013-as telefonszámon történt egyeztetés után személyesen lehet átvenni.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogszor készítését, javítását vállalom garanciával.
Hívjon bizalommal!
Telefon: 06 (20) 980-3957

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel.
Tel.: 06 (30) 447-3603

GÁZKÉSZÜLÉK-SZERELÉS, gázkonvektorok, FÉG-készülékek, kombi cirkók, kondenzációs kazánok, gáztűzhelyek, gáz-víz melegítők karbantartása, javítása, beüzemelése.
Tel.: 06 (30) 443-2031

Közös képviselő, társasházkezelés. Tapasztalat, referenciák.
Iroda az Oktogonon. Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, Oktogon Társasházkezelő Kft.
06 (70) 383-5004

Bélyeget, papír-, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk.
VI., Andrássy út 16.
Tel.: 06 (1) 317-4757,
h.: 12-17, k-sze.: 10-17, cs.: 10-19

Vállalok nyugdíjasoknál takarítást, bevásárlást, gondozást, valamint teljes házvezetést, ügyintéztést. 06 (70) 540-0577

Nerc-, róka-, mindenfajta szőrmebundát vásárolok, teljes ruhanemű-hagyatékot, kiegészítőket, ékszereket, könyveket és dísz tárgyakat, régiségeket.
06 (20) 229-0986

Apróhirdetések feladása:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail-címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség. Érdeklődni lehet telefonon a 06 (1) 342-0905, 4036-os melléken.

Eötvös 10 A kultúra mindig összehoz

November 20., 15.00 – Pilinszky János kamaraterem

IDŐSEKRŐL MÁSKÉNT / „HOL A BOLDOGSÁG MOSTANÁBAN?”

Cserhalmi Imre író, egyetemi tanár előadása

November 20., 18.00 – Dajka Margit színházterem

TERÉZVÁROS – MŰVÉSZVÁROS / MŰVÉSZUTCÁK I. SZÍNYEI MERSE PÁL, BENCZÜR GYULA ÉS SZÉKELY BERTALAN

Dr. Bellák Gábor művészettörténész, igazságügyi festményszakértő előadása

November 21., 19.00 – Pilinszky János kamaraterem

HERNÁDI SZABOLCS: SMINKTIPPEK PÁNIKROHAMRA 18+

November 22., 10.00 – Pilinszky János kamaraterem

BABASZÍNHÁZ / KÖRFORGÁS

November 22., 15.30 – Dajka Margit színházterem

UNOKÁK ÉS NAGYSZÜLŐK HANGVERSENYEI / AZ ŐSZ

A MÁV Szimfonikus Zenekar koncertsorozata

November 22., 19.00 – Podmaniczky Frigyes terem (234.)

LÁTHATÁRON CSOPORT: BOLDOGSÁGUNK TÖRTÉNETE – MESE FELNŐTTEKNEK (16+)

November 23., 9.30–10.30 és 11.00–12.00 – Kabos Gyula terem (321.)

VARÁZSLATOS VÁRAKOZÁS / ADVENTI KOSZORÚKÉSZÍTŐ

WORKSHOP

November 23., 18.00 – Pilinszky János kamaraterem

POLARIS SZÍNTÁRSULAT: HOMOKSZÖRNY

November 24., 18.30 – Dajka Margit színházterem

ROCKTÖRTÉNET GIMESY PÉTERREL / A WIGHT-SZIGETI FESZTIVÁL

PROGRAMVÁLTOZÁS!!!

November 25., 18.00 – Dajka Margit színházterem
MOZART BIKINIBEN / OROSZ BALETT ÉS A DIVAT

Bösze Ádám zenetörténész előadás-sorozata

November 25., 18.00 – Pilinszky János kamaraterem

KONTÚR DOKUMENTUMFILMKLUB / ÉN VAGYOK GRÉTA – I AM GRETA (2020, 98')

Klubvezető: Kalmár Judit

November 26., 17.00–18.00;

december 2., 9.00–10.00

és 10.10–11.10; december 3., 17.00–18.00 – Podmaniczky Frigyes terem (234.)

EÖTVÖS10 MEMÓRIATRÉNING KLUB délután

November 26., 18.00 – Pilinszky János kamaraterem

SZÁRAZ NOVEMBER / ÉS MI VAN TOMIVAL?

Filmvetítés és beszélgetés Till Attilával

November 26., 18.00 – Szepes Mária terem (202.)

EJHA! MŰVÉSZETTÖRTÉNETI ÉRDEKESSÉGEK / ÉVA, AZ ELSŐ

Művészettörténeti kalandozás Isó M. Emesével és Boda Zsuzsával

November 27., 15.00–17.00 – Dajka Margit színházterem

NOSZTALGIA TÁNCKLUB / KRISTÁLY DUÓ

November 27., 17.00–20.00 – pinceklub

SLAMMENTOR KLUB PION ISTVÁNNAL

ÉS SZÍNÉSZ BOBBAL (14+)

November 28., 18.00 – Gábor Marianne terem (119.)

THE GARMENT EXCHANGE / „RUHACSERE”

November 28., 19.00 – Pilinszky János kamaraterem

WORLD OF PILINSZKY

Szitha Miklós Liszt-díjas zenész és Turek Miklós színművész zenés estje

PROGRAMVÁLTOZÁS!!!

A november 29-re meghirdetett GYILKOS ETÜDÖK – HALÁL A-DÚRBAN 18+ című előadás ELMARAD!

ÚJ IDŐPONT:

FEBRUÁR 16., HÉTFŐ 19.30

A korábban megváltott jegyek érvényesek az új időpontra, jegyvisszaváltás a helyszínen, a pénztárban lehetséges!

November 29., 16.00–18.00 – Dajka Margit színházterem

TARKABAB MESEKALANDOK / SÜSSÜNK, SÜSSÜNK VALAMIT!

A Majorka Színházzal és Marika néni konyhájával

November 30., 10.00–12.00 – Kabos Gyula terem (321.)

VARÁZSLATOS VÁRAKOZÁS / TEXTILÁLOM – AJÁNDÉKZÁK-

KÉSZÍTŐ WORKSHOP

November 30., 11.00 – Dajka Margit színházterem

ART-SZÍNTÉR / CSUKÁS ISTVÁN: A TÉLI TÜCSÖK MESÉI (4+)

November 30., 18.00 – Pilinszky János kamaraterem

THEATER IN ONE CAR: SEEKING HOME / AZ OTTHON KERESÉSE

Balkáni menekültéstörténetek

December 1., 17.00 és 19.00 – Dajka Margit színházterem

VLADIMIR RAEVSKIY: THE REALM THAT NEVER SMILED

Comedy standup/lecture on Russian history

December 1., 19.15 – Podmaniczky Frigyes terem (234.)

VOLT EGYSZER EGY RÁDIÓKABARÉ

Talkshow Varga Ferenc Józseffel és Koltai Róberttel

December 3., 18.30 – Dajka Margit színházterem

HVG CÍMLAPSZTORI

KIÁLLÍTÁSAINK

TÁRLATVEZETÉS KOVÁCS CSONGA

ANIKÓ KÉPZŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁN

November 20., 18.00 – Szepes Mária terem (202.)

„RETRO FOLYAMATOK” GRAFIKA/ FESTÉSZET/RAJZ – CSIKÓS TIBOR KIÁLLÍTÁSA

November 25., 17.00 – Gábor Marianne terem (119.)

„KIKÖNYÖKLÖK A SZELES CSILLA-GOKRA” – HÓDOLAT PILINSZKY JÁNOSNAK

Nágel Kornél grafikusművész kiállítása

November 28., 18.00 – Pilinszky János kamaraterem előtér

A kiállítások ingyenesen látogathatók.

A rendezvényen való részvétellel a látogatók hozzájárulnak a kép- és hangfelvétel rögzítéséhez, és annak az Eötvös10 és Terézváros önkormányzatának felületein való közzétételéhez. A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Húsba vágó irodalom. David Szalay, a magyar–kanadai származású, jelenleg Bécsben élő író Hús (Flesh) című regénye nyerte az idén a rangos angol irodalmi elismerést, a Booker-díjat. A regény hőse István, egy szófukar férfi, aki traumatikus magyarországi gyerekkora után Angliába vándorol ki; a témája a férfiszerep nehezítettége korunkban, a pénz, a szex, az agresszió és a mérgező kapcsolati dinamikák, de nagyító alá kerül a brit–magyar kettős identitás, illetve Kelet és Nyugat változó viszonya is. Szalay a The Guardiannek elárulta, a legnehezebb dolga a testiség ábrázolásával volt: „végtelenül nehéz a szexről írni”, mert a zsigeri élményt szavakkal megragadni is kihívás.

Játék korhatárok nélkül. Minden évben egyre több játékot adnak el a gyártók, miután már nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is célcsoportnak számítanak. Globálisan évi 9-10 százalékkal nő a játékipiac forgalma, ezen belül is kiemelt növekedést mutat az analóg, vagyis a nem videójátékok piaca. A szülők mellett az „örök gyerekek” is szívesen vesznek legokészeteket, társast vagy akár Pokémon-figurákat, több olyan játékot, amit gyerekként nem kaphattak meg. A nem képernyős játék egyszerre lehet kikapcsolódás, stresszoldó és közösségi élmény, és ha már más felnőttek is játszanak, akkor egyre inkább menő elfoglaltsággá válik – írja a BBC.

Némán viselt generációs terhek. A mai hatvanas-hetvenesek jó néhány olyan gonddal küzdenek, amikkel elődeiknek nem kellett: kezdenek láthatatlanná válni egy a fiatalságot értékelő világban, a nyugdíjba vonulással elveszthetik identitásukat, társadalmi státuszukat, és egyre nagyobb életkori szakadék választja el őket az unokáiktól. Miközben a technológiai változások is egyre nyomasztóbbak, anyagi, érzelmi, egészségügyi bizonytalanság is érkezik az életükbe. Nehezíti a helyzetet, hogy ennek a generációnak a tagjait még arra nevelték, ne panaszkodjanak és ne szoruljanak rá másokra, így sokan némán és magányosan cipelik ezeket a terheket – hívja fel a figyelmet a Vox magazin cikke.

Felszabadító súlyok. Tizenöt évvel ezelőtt gyerekejjel adták férjhez, majd Afganisztánból Norvégiába szökött, itt lett ápolónő, aztán világbajnok Roya Karimi. A 30 éves testépítő az afgán nők helyzetére próbálja irányítani a figyelmet sportsikereivel és nyilvános szerepléseivel. Mint a BBC-nek elmondta, a sport számára nemcsak fizikai kihívás, hanem a szabadság és az önazonosság visszaszerzésének eszköze egy olyan kultúrából indulva, ahol a nők jogait folyamatosan korlátozzák az újból hatalomra került tálibok. A testépítés és a súlyokkal való napi munka nála nem a külsőségekről, inkább a belső felszabadulásról szól.

Az oldalt összeállította: Bálint Orsolya

A pápa kedvenc filmjei. Mielőtt hollywoodi sztárokkal találkozott Los Angelesben, XIV. Leó pápa elárulta, melyek a kedvenc filmjei. Csupa megrázó alkotást sorolt fel, amelyeknek közös témája az emberi jóság, az együttérzés és a remény. Az élet csodaszép, Frank Capra 1946-ban bemutatott karácsonyi klasszikusa mellett A muzsika hangja című zenés film 1965-ből, az Átlagember – Robert Redford első rendezése 1980-ból – és az Oscar-díjas Az élet szép, Roberto Benigni (a képen az egyházfő mellett) holokausztdrámája szerepel a listáján. A filmkritikusok sem haboztak elemezni az ízlését: az egyházfő szerintük meglehetősen naiv és idealisztikus, a női szerepeket korlátozó „cukormázás” filmeket választott, amelyek amúgy illenek egy pápa értékrendjéhez.

